

DECYZJA KOMISJI (UE) 2020/1827**z dnia 26 maja 2020 r.****w sprawie środków pomocy SA.39990 – (2016/C) (ex 2016/NN) (ex 2014/FC) (ex 2014/CP) –
wdrożonych przez Belgię na rzecz Ducatt NV***(notyfikowana jako dokument nr C(2020) 3287)***(Jedynie teksty w językach niderlandzkim i francuskim są autentyczne)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi artykułami ⁽¹⁾ i uwzględniając otrzymane odpowiedzi,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) W dniu 28 listopada 2014 r. do Komisji wpłynęła formalna skarga złożona przez niemieckiego producenta szkła GMB Glasmanufaktur Brandenburg GmbH („GMB”) i jego spółkę dominującą Interfloat Corporation („grupa Interfloat”) z siedzibą w Liechtensteinie (zwane razem „skarżącym”). Skarżący utrzymywał, że jego bezpośredni konkurent Ducatt NV („Ducatt”) otrzymał pomoc państwa niezgodną z prawem i z rynkiem wewnętrznym ze strony Regionu Flamandzkiego w Belgii.
- (2) Pismem z dnia 19 maja 2016 r. Komisja poinformowała Belgię o swojej decyzji o wszczęciu postępowania określonego w art. 108 ust. 2 akapit pierwszy Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”) w odniesieniu do domniemanej pomocy państwa udzielonej na rzecz Ducatt („decyzja o wszczęciu postępowania”).
- (3) Decyzja o wszczęciu postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽²⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag na temat środków opisanych w decyzji o wszczęciu postępowania.
- (4) Władze belgijskie przedstawiły swoje uwagi dotyczące decyzji o wszczęciu postępowania w dniu 20 czerwca 2016 r. ⁽³⁾ i 19 lipca 2016 r.
- (5) Komisja otrzymała uwagi od skarżącego w dniach 17 czerwca 2016 r., 18 sierpnia 2016 r., 13 września 2016 r. i 6 października 2016 r. Komisja przekazała te uwagi władzom belgijskim, które odpowiedziały na nie pismem z dnia 23 stycznia 2017 r.
- (6) W dniu 30 stycznia 2017 r. Komisja zwróciła się do Belgii o udzielenie dodatkowych informacji, których władze belgijskie udzieliły w dniu 27 marca 2017 r.
- (7) W dniu 14 czerwca 2017 r. władze belgijskie poinformowały Komisję o upadłości Ducatt w dniu 20 maja 2017 r., a następnie Komisja odbyła spotkanie z przedstawicielami Belgii w dniu 23 czerwca 2017 r.
- (8) W dniu 5 lipca 2017 r. Komisja spotkała się ze skarżącym i jego przedstawicielami prawnymi.
- (9) W dniu 10 lipca 2017 r. władze belgijskie przedstawiły Komisji dodatkowe informacje, których Komisja zażądała na spotkaniu w dniu 23 czerwca 2017 r.
- (10) W dniach 20 listopada 2017 r., 22 czerwca 2018 r. i 31 stycznia 2020 r. Komisja zwróciła się do Belgii o udzielenie dalszych informacji. Władze belgijskie udzieliły odpowiedzi w dniach 15 grudnia 2017 r., 27 sierpnia 2018 r., 4 marca i 12 maja 2020 r.

⁽¹⁾ Dz.U. C 369 z 7.10.2016, s. 27.⁽²⁾ Zob. przypis 1.⁽³⁾ Na posiedzeniu z Komisją w dniu 20 czerwca 2016 r.

- (11) W dniach 18 lipca 2017 r., 25 lipca 2017 r., 7 i 9 marca 2018 r., 16 maja 2018 r. i 28 stycznia 2019 r. Komisja zwróciła się również o udzielenie dalszych informacji przez syndyków masy upadłości Ducatt. Syndycy odpowiedzieli w dniach 22 lipca 2017 r., 6 marca 2018 r., 9 marca 2018 r., 30 marca 2018 r., 30 maja 2018 r. i 29 stycznia 2019 r.
- (12) Komisja prowadziła również następującą korespondencję ze skarżącym: w dniach 3 kwietnia 2018 r., 2 kwietnia 2019 r. i 26 stycznia 2020 r. otrzymała pisma od skarżącego, na które odpowiedziała odpowiednio w dniach 24 kwietnia 2018 r., 6 maja 2019 r. i 10 lutego 2020 r. Komisja przeprowadziła również dwie rozmowy telefoniczne ze skarżącym w dniach 26 lipca 2018 r. i 27 marca 2019 r.
- (13) W dniu 26 marca 2020 r. Komisja otrzymała od skarżącego pismo zawierające formalne wezwanie do działania na podstawie art. 265 akapit drugi TFUE.

2. KONTEKST

2.1. Beneficjent

- (14) Przedsiębiorstwo Ducatt powstało w ramach wydzielenia z przedsiębiorstwa Emgo NV („Emgo”) będącego spółką joint venture, której 50 % udziałów należy do Philipsa a 50 % – do Osram, założonej w 1966 r. jako przedsiębiorstwo produkujące lampy bańkowe i szklane rury do produkcji lamp fluorescencyjnych. Przedsiębiorstwo Ducatt zostało założone w listopadzie 2010 r. przez (ówczesnego) dyrektora ds. innowacji Emgo (przez Vercundus BVBA) oraz (ówczesnego) dyrektora ds. finansów i rachunkowości Emgo (przez ArsiCO BVBA).
- (15) W związku ze zmianami w przepisach Unii Europejskiej, w których wyniku zakazano sprzedaży lamp bańkowych począwszy od dnia 1 września 2009 r., działalność Emgo w zakresie produkcji baniek żarówki podzielono przez zamianę udziałów i połączono z przedsiębiorstwem Ducatt w styczniu 2011 r. w celu zachowania miejsc pracy i wiedzy specjalistycznej w sektorze produkcji szkła. Kierownictwo Ducatt zamierzało wejść na rynek szkła do produkcji paneli fotowoltaicznych i w tym celu od 2011 r. dokonało znacznych inwestycji w niezbędny sprzęt.
- (16) Oprócz dwóch przedsiębiorstw założycielskich, Vercundus BVBA i ArsiCO BVBA, współwłaścicielami przedsiębiorstwa Ducatt są lub były w różnym stopniu następujące podmioty prawne: Limburgse Reconvertie Maatschappij („LRM”), Participatie Maatschappij Vlaanderen („PMV”), Capricorn Cleantech Fund („CCF”), Quest for Growth („QFG”), Belfius, VF Capital („VFC”), VMF i Aro. Ponadto część akcji spółki przez pewien okres należała do osoby fizycznej, a mianowicie do [...] *.

2.2. Skarga

- (17) Skarżący jest producentem szkła wykorzystywanego w panelach fotowoltaicznych oraz bezpośrednim konkurentem domniemanego beneficjenta pomocy – spółki Ducatt. Skarżący twierdzi, że spółka Ducatt otrzymała pomoc państwa niezgodną z prawem i z rynkiem wewnętrznym w kwocie 70 mln EUR, przyznaną przez bank państwowy Belfius oraz LRM i PMV, czyli dwie spółki inwestycyjne należące do Regionu Flamandzkiego.
- (18) Według skarżącego domniemana pomoc miała formę pożyczek i podwyższeń kapitału, które to środki stosowano na warunkach nierynkowych od roku 2011, w którym przedsiębiorstwo Ducatt zostało założone. Środki te wykorzystano do założenia przedsiębiorstwa i rozpoczęcia produkcji, a później na pokrycie jego strat.

3. OPIS ŚRODKÓW POMOCY I TREŚĆ DECYZJI O WSZCZĘCIU POSTĘPOWANIA

- (19) Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające, aby zbadać, czy następujące środki na rzecz spółki Ducatt stanowiły pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, a jeżeli tak – czy były zgodne z rynkiem wewnętrznym.

3.1. Podwyższenia kapitału

- (20) W decyzji o wszczęciu postępowania wyrażono wątpliwości w kwestii, czy następujących podwyższeń kapitału zadeklarowanych przez LRM i PMV w wysokości [...] EUR dokonano na warunkach rynkowych:
- a) [...] EUR w ramach podwyższenia kapitału w dniu 28 lutego 2014 r. przez LRM ([...] EUR) i PMV ([...] EUR);
- b) [...] EUR w ramach podwyższenia kapitału w dniu 4 lipca 2014 r. przez LRM ([...] EUR) i PMV ([...] EUR);

* Informacje poufne.

- c) [...] EUR w ramach pożyczek, które następnie przekształcono w kapitał własny:
- (i) pożyczki na kwotę [...] EUR (oprocentowanie [...] %) udzielone w dniu 21 grudnia 2012 r. przez LRM ([...] EUR) i PMV ([...] EUR), które przekształcono w kapitał własny z odsetkami w dniu 5 grudnia 2013 r. („pożyczka 4”);
 - (ii) pożyczki na kwotę [...] EUR (oprocentowanie [...] %) udzielone w dniu 27 września 2013 r. przez LRM ([...] EUR) i PMV ([...] EUR), które przekształcono w kapitał własny w dniu 13 grudnia 2013 r. („pożyczka 5”);
 - (iii) pożyczki na kwotę [...] EUR (oprocentowanie [...] %) udzielone w dniu 28 listopada 2013 r. przez LRM, które przekształcono w kapitał własny w dniu 28 lutego 2014 r. („pożyczka 6”);
 - (iv) pożyczki na kwotę [...] EUR (oprocentowanie [...] %) udzielone w dniu 16 grudnia 2013 r. przez LRM ([...] EUR) i PMV ([...] EUR), które przekształcono w kapitał własny w dniu 28 lutego 2014 r. („pożyczka 7”);
 - (v) [...] EUR w ramach kredytu pomostowego w kwocie [...] EUR udzielonego w połowie września 2015 r. przez LRM (część „pożyczki 13”);-
- d) [...] EUR w związku z warrantami wykonanymi na kwotę:
- (i) [...] EUR w dniu 30 września 2014 r. przez LRM ([...] EUR) i PMV ([...] EUR);
 - (ii) [...] EUR w dniu 27 października 2014 r. przez LRM ([...] EUR) i PMV ([...] EUR);
 - (iii) [...] EUR w dniu 28 listopada 2014 r. przez LRM;
 - (iv) [...] EUR w dniu 28 stycznia 2015 r. przez LRM.

3.2. Pożyczki

- (21) W decyzji o wszczęciu postępowania wyrażono wątpliwości w kwestii, czy – oprócz pożyczek przekształconych w kapitał własny, jak wskazano w motywie 20 powyżej – następujących pożyczek udzielonych przez LRM i PMV w wysokości [...] EUR udzielono na warunkach rynkowych:
- a) kredyt pomostowy w kwocie [...] EUR udzielony w dniach 10 i 19 lutego 2014 r. przez LRM i spłacony w dniu 28 lutego 2014 r. („pożyczka 8” i „pożyczka 9”);
 - b) pożyczka w kwocie [...] EUR udzielona w dniu 16 maja 2014 r. przez LRM ([...] EUR) i PMV ([...] EUR) („pożyczka 10”);
 - c) pożyczka w kwocie ([...] EUR) udzielona w dniu 29 kwietnia 2015 r. przez LRM („pożyczka 11”);
 - d) kredyt pomostowy w kwocie [...] EUR udzielony w okresie lipiec–sierpień 2015 r. przez LRM („pożyczka 12”);
 - e) kredyt pomostowy w kwocie [...] EUR udzielony w połowie września 2015 r. przez LRM (część „pożyczki 13”).

3.3. Rekapitalizacja w listopadzie 2015 r.

- (22) W decyzji o wszczęciu postępowania wyrażono również wątpliwości w kwestii, czy podwyższenie kapitału i restrukturyzację pożyczek udzielonych przez akcjonariuszy w listopadzie 2015 r. przeprowadzono na warunkach rynkowych. Dotyczy to z jednej strony podwyższenia kapitału zadeklarowanego przez LRM w gotówce w kwocie [...] EUR (oprócz [...] EUR z przekształcenia pożyczki 13) oraz z drugiej strony przejęcia niespłaconych części pożyczki 10 od pozostałych stron przez LRM, a także odpisania części kwot głównych i odsetek w przypadku pożyczek 10, 11 i 12 przez LRM.

4. UPADŁOŚĆ BENEFICJENTA

- (23) W dniu 11 maja 2017 r. do wiadomości publicznej podano niewypłacalność przedsiębiorstwa Solarworld – głównego klienta spółki Ducatt, który odpowiadał za około 30 % przychodów spółki Ducatt.
- (24) Następnie w dniu 20 maja 2017 r. zarząd Ducatt podjął decyzję o wszczęciu postępowania upadłościowego Ducatt. Upadłość Ducatt ogłoszono w dniu 20 maja 2017 r. w drodze postanowienia o ogłoszeniu upadłości wydanego przez Sąd Gospodarczy w Hasselt w dniu 23 maja 2017 r., w którym to postanowieniu wyznaczono ponadto trzech syndyków masy upadłości.

4.1. Zaprzestanie działalności gospodarczej i zbycie składników aktywów beneficjenta

- (25) W lipcu 2017 r. ostatecznie zaprzestano jakiegokolwiek działalności gospodarczej Ducatt po rozwiązaniu umów wszystkich pracowników spółki i wstrzymaniu produkcji ⁽⁴⁾.
- (26) Ponieważ nie wpłynęła żadna oferta sprzedaży działalności gospodarczej Ducatt na zasadzie kontynuacji działalności, w sierpniu 2017 r. syndyci masy upadłości sprzedali aktywa niezwiązane z produkcją (meble, komputery, części zamienne, sprzęt związany z transportem, zapasy, materiały opakowaniowe, maszyny do czyszczenia itp.) wielu różnym kupującym na aukcji internetowej.
- (27) Główne aktywa związane z produkcją spółka Ducatt dzierżawiła od stron trzecich, które odzyskały te aktywa produkcyjne w wyniku upadłości spółki Ducatt. W szczególności pomieszczenia i część maszyn (hala produkcyjna z piecem szklarskim, obiekty biurowe i logistyczne) odzyskało przedsiębiorstwo leasingowe LRM Lease NV, natomiast linie do obróbki szkła (wychodzącego z pieca szklarskiego) odzyskały przedsiębiorstwa leasingowe ING Equipment Lease, KBC Lease i ES Finance.
- (28) Według informacji przedstawionych przez Belgię pomieszczenia produkcyjne i biura obecnie są puste, natomiast część pomieszczeń logistycznych jest wynajmowana jako przestrzeń magazynowa różnym przedsiębiorstwom zajmującym się logistyką. Planuje się zburzenie hali produkcyjnej i biur, restrukturyzację zajmowanych przez nie gruntów oraz utrzymanie pomieszczeń obecnie wynajmowanych przedsiębiorstwom zajmującym się logistyką. Piec szklarski usunięto z hali produkcyjnej i rozebrano na części, przy czym części kamienne sprzedano na aukcji internetowej oferentom, którzy złożyli najwyższą ofertę, a pozostałe komponenty pieca zostały zezłomowane po nieudanych próbach ich sprzedaży na aukcji internetowej.

4.2. Stan aktywów i zobowiązań beneficjenta oraz ich upłynnienie

- (29) Belgia wykazała, że zobowiązania Ducatt w stanie upadłości wynoszą około 33,8 mln EUR, z czego zobowiązania Ducatt na rzecz wierzycieli uprzywilejowanych (głównie członków personelu, zakładu ubezpieczeń społecznych, banków i przedsiębiorstw leasingowych) stanowiły 14,3 mln EUR, natomiast aktywa Ducatt w stanie upadłości wynosiły około 3,6 mln EUR.
- (30) Ponadto gdyby Komisja uznała, że Belgia udzieliła spółce Ducatt pomocy państwa niezgodnej z prawem i z rynkiem wewnętrznym, i nakazała zwrot takiej pomocy państwa, roszczenie Belgii o odzyskanie pomocy państwa w ramach postępowania upadłościowego nie miałoby statusu roszczenia preferencyjnego na mocy przepisów belgijskiego prawa dotyczącego niewypłacalności. Ponieważ na ten moment aktywa nie wystarczają na spłatę roszczeń wierzycieli preferencyjnych, w praktyce nie ma szans na nawet częściową spłatę roszczeń niepreferencyjnych.
- (31) Likwidacja Ducatt jest nieunikniona, a jej opóźnienie wynika wyłącznie z pozostających w toku kilku procedur prawnych związanych z roszczeniami wierzycieli i niektórych pracowników spółki. Wynik tych procedur nie zmieni faktu, że kwota wierzytelności uprzywilejowanych przekracza kwotę aktywów Ducatt.

5. PODSUMOWANIE

- (32) Komisja odnotowuje, że zgodnie z art. 107 i 108 TFUE uprawnienia Komisji mają na celu uniknięcie udzielania pomocy niezgodnej z rynkiem wewnętrznym. Jeżeli chodzi o odzyskanie pomocy, z utrwalonego orzecznictwa Trybunału wynika również, że uprawnienie Komisji do nakazania państwom członkowskim odzyskania pomocy uznanej przez Komisję za niezgodną z rynkiem wewnętrznym służy przywróceniu stanu sprzed udzielenia pomocy państwa niezgodnej z rynkiem wewnętrznym ⁽⁵⁾.
- (33) Innymi słowy, jednym z celów kontroli pomocy państwa jest zapobieganie udzielaniu pomocy państwa niezgodnej z prawem lub z rynkiem wewnętrznym. Drugim celem jest zapewnienie przywrócenia sytuacji, jaka miała miejsce przed zakłóceniem konkurencji spowodowanym udzieleniem pomocy państwa niezgodnej z rynkiem wewnętrznym.
- (34) W przedmiotowej sprawie nie można już udzielić żadnej pomocy na rzecz Ducatt. Decyzja uznająca środki już przyznane za pomoc państwa niezgodną z rynkiem wewnętrznym i nakazująca ich zwrot w żadnym przypadku nie skutkowałaby odzyskaniem środków (gdyż jest to wyraźnie niemożliwe) i nie miałaby żadnego wpływu na zaspokojenie roszczeń pozostałych wierzycieli.

⁽⁴⁾ Ze względu na specyfikę działania pieca szklarskiego nie można go było od razu wyłączyć i należało przeprowadzić procedurę jego stopniowego schładzania, co wymagało udziału części personelu. Część pracowników Ducatt była zatem zatrudniona do chwili całkowitego schłodzenia pieca, czyli do początku lipca.

⁽⁵⁾ Wyrok Trybunału z dnia 14 września 1994 r., sprawy połączone C-278/92, C-279/92 i C-280/92 Hiszpania/Komisja, ECLI:EU:C:1994:325, pkt 75.

- (35) W szczególności Komisja zauważa, że nastąpiło całkowite zaprzestanie działalności gospodarczej spółki Ducatt w wyniku (i) rozwiązania wszystkich umów z pracownikami spółki Ducatt, z których większość jest obecnie zatrudniona przez innych pracodawców; (ii) rozebrania obiektów produkcyjnych Ducatt i sprzedaży wszystkich aktywów spółki Ducatt niezwiązanych z produkcją wielu różnym kupującym.
- (36) Ponadto Komisja odnotowuje, że główny składnik aktywów produkcyjnych Ducatt, piec szklarski odzyskany przez LRM Lease, został rozebrany na części, a zatem nie może już stanowić przedmiotu oferty dla jakiegokolwiek podmiotu gospodarczego, natomiast pomieszczenia odzyskane przez LRM Lease nie są wykorzystywane do celów związanych z działalnością gospodarczą Ducatt. Komisja odnotowuje również, że linie do obróbki szkła stanowią własność podmiotów prywatnych niezależnych od Ducatt i Regionu Flamandzkiego, których strategia biznesowa polega na leasingu aktywów i nie zakłada prowadzenia jakiejkolwiek działalności produkcyjnej porównywalnej z działalnością Ducatt. Z powyższych względów Komisja uznaje, że można wykluczyć wszelką możliwość kontynuacji działalności gospodarczej Ducatt przez inne przedsiębiorstwo.
- (37) Komisja zauważa ponadto, że nakaz odzyskania środków nie wywarłby żadnego wpływu na wypłatę roszczeń z tytułu pomocy państwa ani żadnego innego roszczenia. Na mocy belgijskiego prawa upadłościowego roszczenie z tytułu odzyskania pomocy państwa w przypadku niekorzystnej decyzji Komisji nakazującej odzyskanie środków zostałyby zarejestrowane jako wierzytelność nieuprzywilejowana w harmonogramie zobowiązań spółki Ducatt. Wierzytelności uprzywilejowane wierzycieli Ducatt w ramach postępowania upadłościowego znacznie przekraczają kwotę aktywów spółki Ducatt w stanie upadłości. Dlatego też, nawet jeżeli Komisja ustaliłaby, że spółka Ducatt otrzymała pomoc państwa niezgodną z prawem i z rynkiem wewnętrznym, odzyskanie środków na podstawie takiej decyzji byłoby niemożliwe i w żaden sposób nie miałoby wpływu na wynik spłaty roszczeń wierzycieli nieuprzywilejowanych spółki Ducatt.
- (38) Spółka Ducatt nadal istnieje, choć nie prowadzi żadnej działalności gospodarczej, wyłącznie z powodu toczących się procedur prawnych związanych z roszczeniami ze strony wierzycieli i byłych pracowników. Z chwilą zakończenia tych procedur nastąpi nieunikniona likwidacja spółki Ducatt i jej usunięcie z rejestru przedsiębiorców.
- (39) W takich okolicznościach decyzja Komisji w sprawie uznania przedmiotowych środków za pomoc niezgodną z rynkiem wewnętrznym w praktyce nie miałaby żadnych skutków, a formalne postępowanie wyjaśniające wszczęte na podstawie art. 108 ust. 2 akapit pierwszy TFUE w odniesieniu do tych środków straciło uzasadnienie,

PRZYMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Postępowanie wszczęte na podstawie art. 108 ust. 2 akapit pierwszy TFUE w dniu 19 maja 2016 r. wobec Ducatt NV zostaje niniejszym zakończone.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Królestwa Belgii.

Sporządzono w Brukseli dnia 26 maja 2020 r.

W imieniu Komisji
Margrethe VESTAGER
Wiceprzewodnicząca wykonawcza
